

25. Voorzieningen

(in EUR 1.000)	Ontmantelings- voorziening	Milieu- voorziening	Verlieslatend contract	Overig	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2017	-	-	7.399	10.280	17.679
Specificatie van mutaties in 2017					
Toevoeging voorziening	1.426	13.550	835	3.702	19.513
Overige	-	-	-	-280	-280
Totaal mutaties in het boekjaar	1.426	13.550	835	3.422	19.233
Boekwaarde 31 december 2017	1.426	13.550	8.234	13.702	36.912
Specificatie van mutaties in 2018					
Toevoeging voorziening	290	21.883	-	4.512	26.686
Onttrekking voorziening	-	-1.800	-834	-4.991	-7.626
Overige	-	-72	-	-	-72
Totaal mutaties in het boekjaar	290	20.011	-834	-479	18.988
Boekwaarde 31 december 2018	1.716	33.561	7.400	13.223	55.900

De termijn waarbinnen de voorzieningen aanleiding zullen geven tot een uitstroom van middelen is onzeker voor het totale bedrag van voorzieningen per balansdatum, met uitzondering van een bedrag van 2,5 miljoen euro welke onderdeel uitmaakt van de overige voorzieningen en waarvan de afwikkeling wordt verwacht binnen een termijn van 2 jaar.

Schiphol Group is bij de aanschaf of ontwikkeling van materiële vaste activa verplichtingen aangegaan ter hoogte van 1,7 miljoen euro die toezien op sloop- en of herstel werkzaamheden na het gebruik van het actief.

Bij projectactiviteiten op de luchthaven Schiphol is in afgegraven gronden PFOS geconstateerd. De milieuvorziening van 33,6 miljoen euro ziet toe op de kosten gerelateerd aan de tijdelijke opslag, het reinigen of storten van de met PFOS verontreinigde grond. De toevoeging aan de voorziening in 2018 houdt voornamelijk verband met de ontwikkeling van nieuwe platforms.

De voorziening voor een verlieslatend contract van 7,4 miljoen euro heeft betrekking op een toekomstige verplichting tot inbreng van gronden in een gemeenschappelijke grondbank tegen een vast afgesproken prijs.

De categorie 'overig' is inclusief een voorziening ter hoogte van 10,0 miljoen euro in relatie tot een geschil met Chipshol over de gevolgen van het bouwverbod dat vanaf 19 februari 2003 tot 28 juni 2007 voor het Groenenbergterrein van kracht was. Het is thans nog niet duidelijk wanneer door het Hof Amsterdam eindspraak zal worden gedaan. De directie is van mening dat op dit moment de schatting die zij heeft gemaakt van de

verplichtingen die Schiphol Group per saldo jegens Chipshol zal hebben, niet hoeft te worden herzien. Zij verwacht dat het uiteindelijke restbedrag aan schadeloosstelling dat Schiphol Group aan Chipshol verschuldigd blijft inzake het Groenenbergterrein en/of aan anderen uit hoofde van claims, de voorziening die terzake is getroffen niet zal overschrijden. Verdere toelichting inzake de vordering op Chipshol is opgenomen onder paragraaf 15. [Langlopende vorderingen](#).

26. Overige langlopende verplichtingen

(in EUR 1.000)	2018	2017
Vooruitontvangen erfpacht	86.266	83.895
Financiële leaseverplichtingen	3.457	46.229
Ongerealiseerde winst Schiphol Logistics Park C.V.	1.500	2.820
Overige	1.460	463
Totaal	92.683	133.407

De post vooruitontvangen erfpacht betreft de door Schiphol Group vooruitontvangen huurtermijnen op grond die derden van haar in erfpacht hebben verkregen. Deze post wordt over de termijn van de onderliggende overeenkomsten lineair ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Onder leaseverplichtingen is het The Base-contract met ABP opgenomen dat een totale looptijd van 40 jaar heeft met tussentijdse opties tot beëindiging van de huurovereenkomst na 25 en na 30 jaar. Gegeven de huidige marktrente lijkt voortijdige aflossing in 2019 voordelig, als gevolg waarvan de opstallen eigendom zullen worden van Schiphol Group. De financiële leaseverplichting is herberekend, rekening houdend met de verschuldigde boeterente, en volledig verantwoord onder de handels- en overige schulden. De boeterente bedraagt 8,8 miljoen euro en is verantwoord onder de interestlasten in 2018.

(in EUR 1.000)	The Base Voertuigen	Totaal
Verplichting < 1 jaar	50.300	1.781
Verplichting 1 jaar en < 5 jaar	-	3.457
Boekwaarde van de verplichtingen uit financiële lease	50.300	5.238
		55.538

In 2006 heeft Schiphol Real Estate B.V. een terrein ingebracht in Schiphol Logistics Park C.V. en daarmee een belang verworven in deze vennootschap van ruim 38%. Het verschil tussen de reële waarde van het terrein bij inbreng van 23,7 miljoen euro en de totale kostprijs van het terrein van 11,7 miljoen euro bedraagt 12,0 miljoen euro. In overeenstemming met de grondslagen van waardering en resultaatbepaling dient van deze winst het deel gelijk aan het belang van Schiphol Real Estate B.V. in Schiphol Logistics Park C.V. van ruim 38% of wel 4,6 miljoen euro als ongerealiseerd te worden beschouwd. In de hierop volgende jaren is de grond gedeeltelijk verkocht en is 3,1 miljoen euro als winst gerealiseerd.

27. Handels- en overige schulden

(in EUR 1.000)	2018	2017
Schulden aan leveranciers	168.126	120.809
Nog te betalen kosten	100.278	99.258
Vooruitontvangen baten	56.398	52.871
Financiële leaseverplichtingen	52.081	3.093
Te betalen interest	31.997	32.191
Cash collateral JPMorgan	30.937	8.407
Schulden ter zake van loonbelastingen en premies sociale verzekeringen	10.393	11.639
Vooruitontvangen erfpacht	1.843	1.843
Schulden ter zake van pensioenen	104	2.482
Overige schulden	3.373	4.481
Totaal handels- en overige schulden	455.530	337.074

De vooruitontvangen baten betreffen onder meer inkomsten uit hoofde van verhuringen waarvoor Schiphol Group de vergoeding al heeft ontvangen maar de dienstverlening nog moet plaatsvinden (contract verplichting). Voor nadere informatie in relatie tot de financiële leaseverplichtingen wordt verwezen naar paragraaf 26. [Overige langlopende verplichtingen](#).

Zie voor toelichting bij derivaten de paragraaf 29. [Toelichting op het overzicht financiële positie](#).

28. Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen

Verontreiniging door blusschuim

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft in juli 2008 verontreinigd blusschuim, Perfluorooctanesulfon (PFOS), dat bij een incident is vrijgekomen bij een KLM-hangar op Schiphol-Zuidoost, opgevangen en opgeslagen in door Schiphol beschikbaar gestelde bassins. Het Hoogheemraadschap heeft daarvoor een vergunning van de provincie Noord-Holland gekregen. Ondanks verwijdering en zuivering van het verontreinigd blusschuim in 2009, is later gebleken dat grond en grondwater ter plaatse van de bassins verontreinigd zijn geraakt. Schiphol heeft als grondeigenaar schade geleden door de verontreiniging. In 2011 heeft het Hoogheemraadschap het verontreinigde slib dat was achtergebleven in de bassins verwijderd waardoor geen verdere verontreiniging door uitspoeling uit dat slib plaatsvindt. Monitoring wijst uit dat het scherm adequaat functioneert. In 2015 is geconcludeerd dat een definitieve oplossing vooralsnog niet voorhanden is door het ontbreken van normering en saneringstechniek. Vanwege het verspreidingsrisico zijn bij de bassins beheersmaatregelen (KLM, Schiphol, Rijnland) getroffen om verdere verspreiding van PFOS tegen te gaan. De beheersmaatregel betreft het aanleggen van een bentoniet wand rondom de vervuilde vlek. Omdat de wand een waterdichte wand is moet regen- en kwelwater afgevoerd worden. Daarvoor is een filterinstallatie aangelegd teneinde het